RÉKA típusjelű kalorifer

Alkalmazási terület

Alkalmazható kényszeráramlású hőcserélőként a légtechnika minden olyan területén, ahol a kaloriferbe közvetlenül belépő fűtendő vagy hűtendő levegő szilárd szennyeződést nem, illetve csak olyan folyékony vagy gáznemű anyagokat tartalmaz, amelyek a kalorifer réz, alumínium és acél alkatrészeit nem támadják meg.

A fűtő- vagy hűtőközeg lehet víz, vízgőz vagy más folyékony közeg, amely nem károsítja a kalorifer anyagát. Jelen katalógus azonban csak a primer oldalon víz, illetve vízgőz, a szekunder oldalon pedig levegő esetére ad méretezési eljárást. A fűtő- (hűtő) közeg belépési hőfoka −10 °C és +150 °C között, maximális üzemnyomása pedig 16 bar túlnyomás lehet. A kalorifer — légtelenítés és ürítés szempontjából — mind vízszintes, mind függőleges tengellyel egyaránt beépíthető.

A hőcserélők — a homlokkeresztmetszet növelése érdekében — egymás mellé vagy fölé is elhelyezhetők. Ebben az esetben a hőcserélőket egyedi keretre kell felszerelni.

Szerkezeti leírás

A RÉKA típusjelű kalorifer fűtőeleme réz fűtőcsőből és az arra húzott és a cső feltágításával rögzített alumínium lamellákból áll. Az osztó-gyűjtők csöves kivitelűek, amelybe a fűtőcsövek kemény forrasztással vannak rögzítve. A keret lemezből készül, és csatlakozó peremmel van ellátva.

Típusjelölés

A **RÉKA** típusjelő kaloriferek meghatározására egy négy jelcsoportból álló kód szolgál:

RÉKA z — n — b — a

Az egyes jelek értelmezése:

z = egyjegyű arab szám. Megadja a készülék csősorainak a számát. Értéke a sorok számával megegyezik (1—6.).

n = háromjegyű arab szám. Megadja a vízoldalon párhuzamosan kötött csövek számát (001—120).

b = egyjegyű arab szám. A kalorifer osztó-gyűjtő irányú belméretét jelöli:

Jel	1	2	3	4	5	6	7	8
b(mm)	200	400	600	800	1000	1200	1600	2000

a = egyjegyű arab szám. A kalorifer fűtőcső irányú belméretét jelöli.

Jel	1	2	3	4	5	6	7	8	9
a(mm)	200	300	400	600	800	1000	1200	1600	2000

Példa:

RÉKA 200846 jelentése: **RÉKA** típusjelű 2 soros kalorifer, 8 db párhuzamosan kapcsolt fűtőcsővel, 800 mm osztó-gyűjtő irányú és 1000 mm fűtőcső irányú légoldali csatlakozó belmérettel.

Méretválaszték

A **RÉKA** típusjelű kaloriferek sorozatban gyártott típusméreteit az 1., 2. és 3. táblázat tartalmazza különkülön gőz és víz fűtőközegre, valamint víz hűtőközegre. Gőz fűtőközegre 9 homlokméretben, 1 és 2 soros kivitelben, összesen 18 méret- és kötésváltozatban készítjük. Víz fűtőközegre 9 homlokméretben, 1—4 soros kivitelben, összesen 67 méret- és kötésváltozatban rendelhető. Víz hűtőközegre 9 homlokméretben, 1—6 soros kivitelben, összesen 101 méret- és kötésváltozatban gyártjuk.

A táblázatokban feltüntetett típusméreteken kívül más $a \cdot b$ méretekkel is megrendelhetők, de ezeknek gyártását csak előzetes műszaki egyeztetés után — különleges kivitelként — vállaljuk.

Az 1., 2. és 3. táblázat tartalmazza még a csatlakozócsonkok méretét és az üres kalorifer mértékadó tömegét.

Műszaki adatok

A kaloriferek műszaki adatait az 1., 2., 3. és 4. táblázat, a méretezéshez szükséges jellemzőket a 2—10. ábrák és az 1—7. táblázatok, a beépítéshez szükséges méreteket pedig az 1. ábra és az 1., 2., 3. és 6. táblázat tartalmazza.

Méretezés

A) *Méretezés gőzfűtésre*

Szükséges adatok:

V_l = légmennyiség (m³/h)
t_{l1} = a belépő levegő hőfoka (°C)
t_{l2} = a kilépő levegő hőfoka (°C)
p_g = a fűtőgőz nyomása a kaloriferekreknél (bar túlnyomás)

Előzetes számítások

$\varrho_1 = \frac{273}{273+t_1} \cdot \varrho_0$ = a levegő sűrűsége ahol $\varrho_0 = 1{,}29$ (kg/m³)

$G_l = V_l \cdot \varrho_1$ = a levegő tömegárama (kg/h)

w_l = az érkező levegő sebessége a kalorifer $a \cdot b$ keresztmetszetében. Szokásos és javasolt értéke 3,6—4,2 m/s között.

$$w_l = \frac{V_l}{3600 \cdot a \cdot b} \quad \text{(m/s)}$$

1. táblázat

RÉKA fűtőkaloriferek típustáblázata vízgőz fűtőközegre

Sorok száma	Típusjel	b (mm)	a (mm)	$D_{gőz}$ NÁ		D_{kond} NÁ		Tömeg üresen (kg)
				mm	coll	mm	coll	
1 soros	100411*—G	200	200	32	1 1/4	25	1	2,8
	100823*—G	400	400	32	1 1/4			8,3
	101234*—G	600	600	32	1 1/4			15,1
	101646*—G	800	1000	32	1 1/4			33,6
	102056*—G	1000	1000	65	2 1/2			40,0
	102057*—G	1000	1200	65	2 1/2			47,0
	102468*—G	1200	1600	65	2 1/2			76,6
	103279*—G	1600	2000	65	2 1/2			136,0
	104089*—G	2000	2000	65	2 1/2			170,0
2 soros	200411—G	200	200	32	1 1/4	25	1	4,8
	200823—G	400	400	32	1 1/4			14,1
	201234—G	600	600	32	1 1/4			25,7
	201646—G	800	1000	32	1 1/4			57,1
	202056—G	1000	1000	65	2 1/2			68,0
	202057—G	1000	1200	65	2 1/2			80,0
	202468—G	1200	1600	65	2 1/2			130,0
	203279—G	1600	2000	65	2 1/2			231,0
	204089—G	2000	2000	65	2 1/2			290,0

* A csonkok az ellentétes oldalon vannak.

2. táblázat

RÉKA kaloriferek típustáblázata meleg vagy forró víz fűtőközegre

Sorok száma	Típusjel	b (mm)	a (mm)	D NÁ		Δp_0 (Pa)	Tömeg üresen (kg)
				mm	coll		
1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.
1 soros	100111	200	200	10	3/8	0	2,8
	100123	400	400	10	3/8	0	8,3
	100134	600	600	10	3/8	0	15,1
	100234			20	3/4	694	
	100246	800	1000	20	3/4	710	33,6
	100446			25	1	247	
	100556	1000	1000	32	1 1/4	113	40,0
	101056			50	2	35	
	100557	1000	1200	32	1 1/4	113	47,0
	101057			50	2	35	
	100668	1200	1600	32	1 1/4	118	76,6
	101268			50	2	35,6	
	100879	1600	2000	32	1 1/4	98,3	136,0
	101679			65	2 1/2	8	
	101089	2000	2000	50	2	36,2	170,0
	102089			65	2 1/2	8	

Q_{sz} = szükséges hőteljesítmény (kW)

$Q_{sz} = G_l \cdot c_{pl} \cdot \Delta t_l$, ahol (kW)

c_{pl} = a levegő fajhője [kJ/(kg·°C)]

$\Delta t_l = t_{l2} - t_{l1}$ = a levegő felmelegítése (°C)

Δt_k = közepes hőfokkülönbség (°C)

$$\Delta t_k = \frac{\Delta t_N - \Delta t_K}{\ln \frac{\Delta t_N}{\Delta t_K}} = \frac{t_{l2} - t_{l1}}{\ln \frac{t_g - t_{l1}}{t_g - t_{l2}}} \quad (°C)$$

t_g = a fűtőgőz telítési hőfoka a kalorifereknél levő p_g gőznyomáson. Értékét gőztáblázatból vesszük. (°C)

G_g = az óránként szükséges gőzmennyiség (kg/h)

$G_g = \frac{Q_{sz} \cdot 3600}{r}$ = telített gőz esetén, ahol (kg/h)

r = a t_g hőfokú telített gőz kondenzációs hőtartalma. Értékét gőztáblázatból vesszük. (kJ/kg)

$G_g = \frac{Q_{sz} \cdot 3600}{r + c_g \cdot t_{gt}}$ = túlhevített gőz esetén, ahol (kg/h)

c_g = a túlhevített gőz fajhője. Értékét gőztáblázatból vesszük. [kJ/(kg·°C)]

t_{gt} = a gőz túlhevítése (°C)

Gőzfűtés esetén a kalorifer által leadott Q hőmennyiség:

$Q = Q_0 \cdot f_2 \cdot f_4 \cdot f_5$, ahol (kW)

Q_0 = alaphőleadás a 4. táblázatból, (kW)

f_2 = a Δt_k-tól függő korrekciós tényező (5. ábra),

f_4 = a w_l légsebességtől függő korrekciós tényező (7. ábra),

f_5 = a z fűtőcsősorok számától függő korrekciós tényező (7. táblázat).

A Δp_l légoldali nyomásesést a w_l légsebesség és a z csősorszám függvényében a 9. ábráról határozhatjuk meg. Légtelenítési és ürítési gondok miatt a gőzfűtésű fűtőtestet egysoros kaloriferekből állítsuk össze.

Példa:

Felfűtendő 12 000 m³/h, −15 °C hőfokú levegő +10 °C-ra, 0,2 bar túlnyomású telített gőzzel.

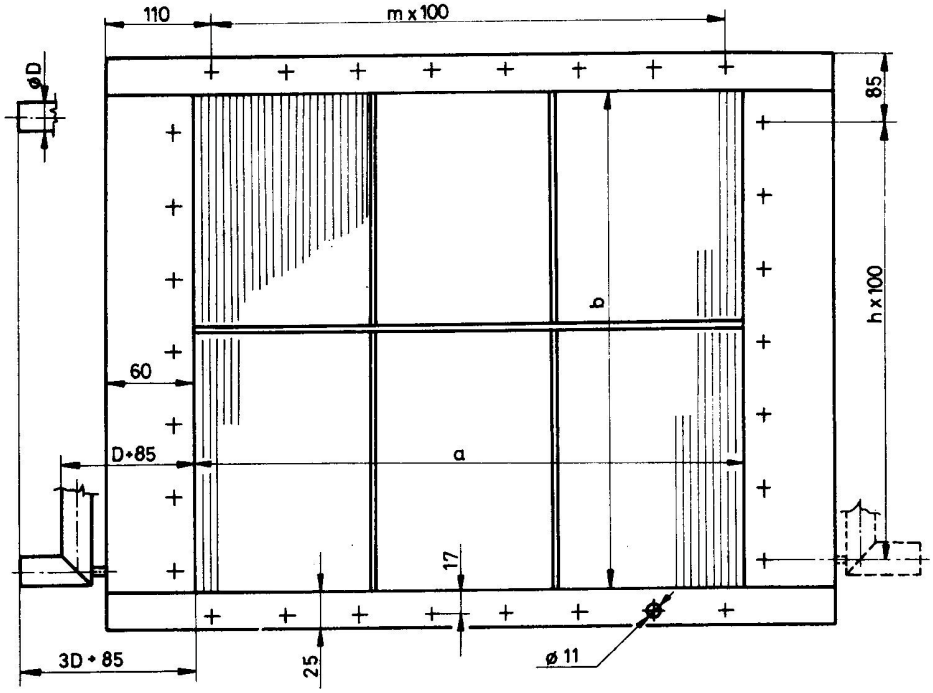
V_l = 12 000 (m³/h)

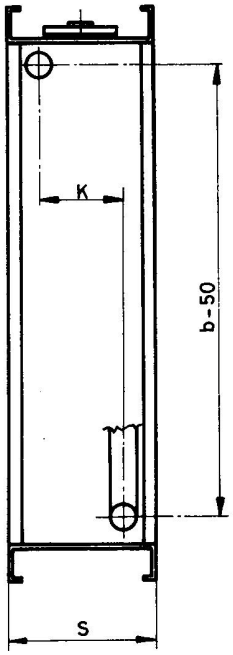
t_{l1} = −15 (°C)

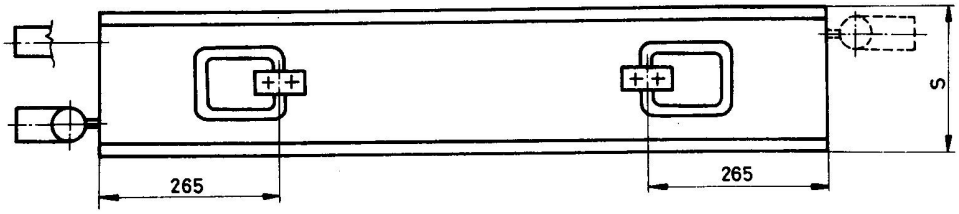
t_{l2} = +10 (°C)

p_g = 0,2 (bar túlnyomás)

$$\varrho_1 = \frac{273}{273 - 15} \cdot 1{,}29 = 1{,}365 \ (kg/m^3)$$

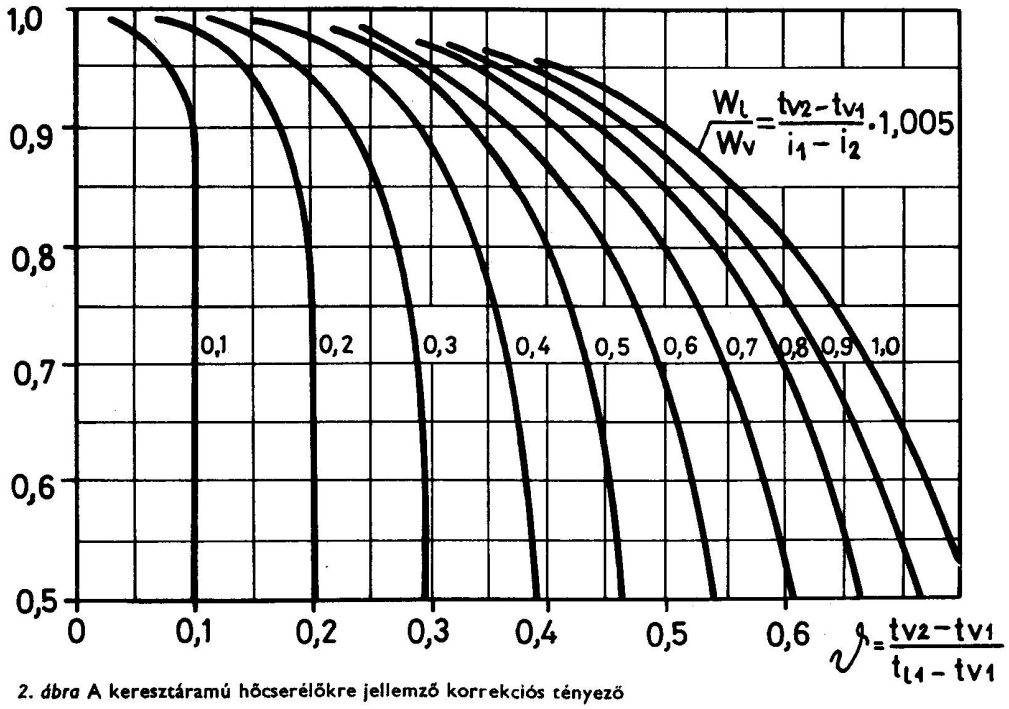

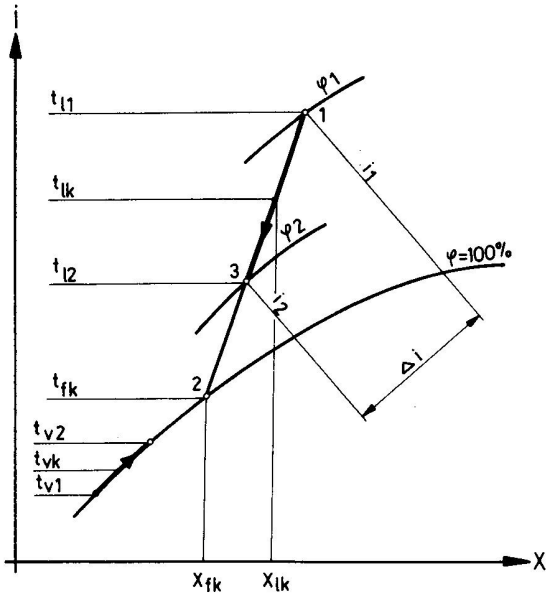

Csősorok száma	S	K
1	90	0
2	140	50
3	190	100
4	240	150
5	290	200
6	340	250

1. ábra **RÉKA** típusjelű kalorifer körvonalrajza

2. ábra A keresztáramú hőcserélőkre jellemző korrekciós tényező

3. ábra A levegö hütésekor végbemenő állapotváltozás szerkesztése a Mollier *i* — *x* diagramon